

Diplomantka: Šárka Macháčková

Téma diplomové práce: Řešení úloh typu bludiště u žáků druhého ročníku ZŠ

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Jana Slezáková Ph.D.

Oponent: Mgr. Jaroslava Kloboučková

Posudek oponenta

Předložená diplomová práce studentky Šárky Macháčkové je velice rozsáhlá, obsahuje zvlášť vlastní práci a zvlášť přílohovou část. Vlastní práce je členěna, kromě úvodu a závěru, do dvanácti kapitol a obsahuje 86 stran textu. Přílohová část obsahuje 16 různých příloh na dalších LXVI stranách textu

V úvodu práce se autorka zamýšlí nad důvody své volby a objasňuje, proč se rozhodla vypracovat diplomovou práci z matematiky. V závěru se velice krátce zabývá historií bludišť.

Vlastní práce je rozdělena na kapitoly, které korespondují s počtem předexperimentů a experimentů. Druhá kapitola je věnována teoretickému rozboru bludišť. Zde autorka vychází z literatury Hejný, M., Mičulková, S., Majerová, M., Lepíková, J.: Barevná bludiště, UK Praha 1998 a přebírá z ní i základní pojmy. S nimi se však neztotožňuje natolik, aby je důsledně užívala v celé práci. Sama v jedné sebereflexi eviduje, že ve svém projevu volně přechází od jednoho termínu k druhému. V závěru rozděluje všechna bludiště na šest různých typů, jež poukazují na gradaci obtížnosti bludišť. Typ II. s překážkami (ta bludiště, která mají v chodbách překážky) rozpracovala do tří kaskád. Stejnou měrou následně použila ve své práci i typy IV., V. a VI., ty však nerozpracovala do kaskád a rovnou je používá v pracovních listech bez udání gradace tohoto typu úloh. Třetí kapitola popisně seznamuje čtenáře s postupem při přípravě prvních pracovních listů.

Čtvrtá a pátá kapitola popisuje oba dva předexperimenty. První proběhl s jedním chlapcem, žákem 2. ročníku, druhý s žáky jedné třídy jedné základní školy. U obou kladla velký důraz na motivaci a tak jsou bludiště opatřena pohádkovým příběhem.

Šestá až jedenáctá kapitola popisuje průběh jednotlivých experimentů formou evidence jednotlivých jevů, komentáře a sebereflexe. Jednotlivé experimenty probíhaly vždy se dvěma různými žáky z 2. ročníku základní školy. Na závěr každé kapitoly je provedeno krátké shrnutí celého experimentu. Dvanáctá kapitola je věnována přehledu evidovaných jevů v tabulce. Ke každému jevu je doplněna informace, zda se jedná o jev kognitivní, metakognitivní, sociální nebo emocionální. Závěrem se snaží o zhodnocení své práce.

Jako oponent této práce bych závěrem ráda zformulovala následující připomínky a kritické poznámky, se kterými by autorka mohla polemizovat při obhajobě:

- Po prvotním prolistování celé diplomové práce jsem nabyla dojmu, zda rozsáhlost celého díla není na závadu kvalitě. Tento můj prvotní dojem se potvrdil i při následném podrobném studiu celé diplomové práce. Velmi náročná a značně nepřehledná je dle mého názoru celková orientace ve vlastní práci, v mnoha přílohách, vyhledávání v tabulce evidovaných jevů. Také řazení jevů v tabulce podle pořadového čísla předexperimentu a experimentu je zavádějící a musím přiznat, že mi unikal smysl takového řazení v závěru celého experimentu. Nebylo by na škodu zvážit např. rozdělení tabulky do dílčích za jednotlivými experimenty. Závěrem jsem však nabyla dojmu, že méně by bylo skutečně více a dávám autorce ke zvážení, zda by nebylo vhodné některé experimenty např. vynechat a jiné rozpracovat kvalitněji, zaměřit se např. pouze na jeden typ bludišť a těm se věnovat obsírně.

- V celé diplomové práci jsem objevila pouze tři odstavce, kde se autorka odkazuje na studium odborné literatury. Najdeme je na s. 10 a 14 (Hejný, M. a kol.: Barevná bludiště. UK, 1998), dále na s. 70 (Ludwig, H.: Vychováváme a vzděláváme s Marií Montessori. Univerzita Pardubice 2000) a hned na s. 9, kde však není uvedeno, odkud autorka historické informace čerpala. Na s. 76 je v poznámce uvedeno: „Myšlenky pro vymezení jevů jsem čerpala z www.wikipedia.cz“ V seznamu použité literatury se však objevují ještě další tři odborné publikace a některé další zdroje inspirací, není však patrné, jakým způsobem byly použity. (Např. v přílohové části na s. CVI – CXVI nalezneme ukázky různých druhů bludišť, není zde však uveden důvod jejich otištění a hlavně zdroj jednotlivých prací.) Autorka na s. 20 uvádí „...jsem začala vymýšlet pracovní listy ...“, ale není zde jasně patrné, zda i všechna bludiště jsou její vlastní prací nebo jsou některá (a která konkrétně) převzata z uvedených publikací a zdrojů.
- V průběhu čtení diplomové práce jsem se postupně seznamovala s jednotlivými žáky, s nimiž autorka spolupracovala. Orientace mezi jednotlivými školami i jmény je velmi náročná. Dokonce sama autorka dvakrát nazývá jednoho žáka různým jménem. Konkrétně na s. 63 na 4.řádku uvádí chlapce Viktora, o tři řádky níže toho samého chlapce nazývá Vaškem. Chybí ucelené představení jednotlivých žáků i s ohledem na ochranu osobních údajů. Předpokládám, že se jednotlivé experimenty uskutečnily na dvou školách – na jedné pražské a jedné mimopražské. Nabízí se tedy otázka, proč nebylo tohoto faktu využito a nebyly porovnány porovnatelné výsledky žáků jednotlivých škol.

Závěrem musím konstatovat, že přes uvedené kritické připomínky autorka zadaný diplomový úkol splnila, a proto navrhuji uznat tuto práci jako diplomovou. Šárka Macháčková projevila při zpracování své diplomové práce schopnost samostatné i tvůrčí práce a schopnost širšího pohledu na problematiku řešení bludišť žáky mladšího školního věku. Navrhuji, aby předložená práce byla klasifikována stupněm

V Praze 5. května 2008.

Mgr. Jaroslava Kloboučková